

Nederlandse rapporteur woedend na dodelijke aanval op journalisten in Gaza: ‘Echt ongekend, schandalig’

Het werk van journalisten in Gaza is cruciaal om de wereldgemeenschap een goed beeld te geven van wat daar gebeurt. Juist daarom zijn verslaggevers een doelwit van Israël, zegt Saskia Kluit, rapporteur voor Gaza bij de Raad van Europa. „Dit is geen toeval, maar een georganiseerde aanval.”

Sander van Mersbergen 11-08-25, 10:39 Laatste update: 11:26

Kluit reageert daarmee op de dood van vijf medewerkers van Al Jazeera na een gerichte [Israëlische aanval](#). Onder hen is de bekende Palestijnse oorlogsverslaggever Anas al-Sharif, die al langer bedreigd werd.

„Het is schandalig wat er gebeurt”, zegt Kluit. „Dit is geen onschuldig toeval, maar een gerichte campagne zodat niet naar buiten komt wat Israël precies doet in de Gazastrook. Ze proberen op die manier te voorkomen dat de publieke opinie zich verder tegen hen keert.”

De Raad van Europa is opgericht om de naleving van mensenrechten te beschermen en promoten. In [haar rol als rapporteur](#) ziet Kluit, tevens Eerste Kamerlid voor GroenLinks-PvdA, dat Israël het consequent op verslaggevers heeft gemunt.

‘Aanval op journalisten nooit gerechtvaardigd’

Sinds het begin van de oorlog in oktober 2023 kwamen al ruim tweehonderd journalisten om het leven. De aanvallen worden door Israël vaak gerechtvaardigd met het verhaal dat de betreffende verslaggever lid zou zijn geweest van Hamas – zoals ook Al-Sharif dat zou zijn geweest – of dat ze omkwamen bij een aanval op een Hamas-doelwit.

Beide omstandigheden zijn volgens Kluit onder het oorlogsrecht echter geen rechtvaardiging voor een aanval. „Journalisten moeten onder het oorlogsrecht juist beschermd worden. Hun werk draagt eraan bij dat oorlogsmisdaden en genocide herkend en bekendgemaakt worden, en dat individuele daders voor het gerecht gebracht kunnen worden.”

Een aanval op journalisten is onder geen enkele omstandigheid acceptabel, stelt Kluit, die zich in haar rol als rapporteur speciaal verdiepte in het oorlogsrecht op dit punt. „Ook als journalisten in de buurt zijn van een doelwit, is dat geen excuus. Het leger moet alles doen om journalisten te beschermen.”

▲ Anas al-Sharif aan het werk voor Al Jazeera. © AP

Grote verontwaardiging

De bewering van Israël dat Al-Sharif Hamas-lid zou zijn geweest, wordt verworpen door zijn werkgever, de Arabische nieuwszender Al Jazeera. Ook het Comité ter Bescherming van Journalisten (CPJ), gevestigd in New York, verwierpt die beschuldiging.

„Israël kent een lange traditie in het beschuldigen van journalisten van terrorisme, zonder geloofwaardig bewijs. Dat roept ernstige vragen op over de intenties en het respect voor de persvrijheid” aldus Sara Qudah, regionaal directeur van CPJ. „Journalisten zijn burgers en mogen nooit doelwit worden. Degenen die verantwoordelijk zijn voor deze moorden moeten ter verantwoording worden geroepen.”

Internationaal leidt de aanval van Israël op de journalisten tot grote verontwaardiging. Een woordvoerder van António Guterres, secretaris-generaal van de Verenigde Naties, stelt dat het doden van journalisten nooit goed te praten is, en dat de aanval in Gaza onderzocht zal worden.

Kluit organiseerde onlangs een bijeenkomst over persvrijheid. Het openingswoord toen: „Gaza is een kerkhof voor zowel mensen als feiten. In tijden van vernietiging is journalistiek een daad van verzet. Wie deze probeert te onderdrukken door intimidatie, moord of censuur, is niet alleen een vijand van de pers, maar ook van de democratie.”

Volgens de rapporteur lopen journalisten in Gaza 6,5 keer zoveel gevaar om omgebracht te worden als gewone burgers. Het leidt ertoe dat er steeds minder (betrouwbare) informatie beschikbaar is.

Israël kan daardoor doorgaan met zijn ‘desinformatiecampagne’, zoals Kluit het noemt. „Ik word er zo wanhopig van. In elk conflict worden journalisten aangevallen, maar op deze schaal... dat is echt ongekend.”

Ook honger is een bedreiging

Directe aanvallen op journalisten zijn niet de enige manier waarop hun het werk onmogelijk wordt gemaakt. Ook honger en verzwakking vormen inmiddels serieuze bedreigingen. Het Franse persbureau AFP luidde eind juli de noodklok over de erbarmelijke toestand van zijn medewerkers in de Gazastrook.

„Zonder onmiddellijk ingrijpen zullen de laatste verslaggevers in Gaza sterven”, stelde een journalistenraad van AFP. Het management van het persbureau zei in een reactie dat het de zorgen over de ‘afschuwelijke’ situatie deelt.

Al-Sharif had een bericht klaarstaan voor na zijn dood. Daarin riep hij op om Gaza niet te vergeten. ‘Als deze woorden jullie bereiken, weet dan dat Israël erin is geslaagd om mij te doden en mijn stem te laten zwijgen’, aldus Al-Sharif. Hij zegt veel te hebben geleden, ‘en toch heb ik nooit geaarzeld om de waarheid te verkondigen zoals die is, zonder verdraaiing of vervalsing’

▲ De tent waarin de vijf journalisten werden aangevallen. © AP